

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Eidgenössisches Justiz- und Polizeidepartement EJPD
Département fédéral de justice et police DFJP
Dipartimento federale di giustizia e polizia DFGP
Staatssekretariat für Migration SEM
Secrétariat d'Etat aux migrations SEM
Segreteria di Stato della migrazione SEM

Стисла інформація

V

Визнані біженці
– посвідчення особи **V**

F

Тимчасово прийняті біженці
– посвідчення особи **F**

F

Тимчасово прийняті особи
– посвідчення особи **F**

Ласкаво просимо до Швейцарії!

Ви отримали статус біженця у Швейцарії або тимчасовий дозвіл на перебування в країні. Ваш статус регулюється спеціальними правилами. У цій брошурі ми хочемо надати вам відповідну інформацію.

Тепер ви будете жити в Швейцарії протягом тривалого часу. Тому важливо, щоб ви якнайшвидше адаптувалися та інтегрувалися. Це також означає, що ви отримуєте інформацію про свої права та обов'язки й докладаєте зусилля для пошуку роботи та здобуття освіти. У цій брошурі ви знайдете основну інформацію про конкретні правила, що стосуються вашого статусу, а також посилання на додаткові адреси та інформацію.

Державний секретаріат з питань міграції SEM

Ця брошура доступна в електронному вигляді такими мовами: німецька, французька, італійська, англійська, арабська, тигриня, курдська, тибетська, фарсі, тамільська, сомалійська та сербська/хорватська/боснійська, українська.

www.sem.admin.ch/info-integration

Стисла інформація

Перелік

B

Визнані біженці
— посвідчення особи B

F

Тимчасово прийняті біженці
— посвідчення особи F

F

Тимчасово прийняті особи
— посвідчення особи F

Визнані біженці — посвідчення особи В

В

Біженець - це особа, яка піддається суворим негативним впливам або має обґрунтовані побоювання зазнати таких впливів на батьківщині чи країні походження за расовими, релігійними ознаками, громадянством, належністю до певної соціальної групи чи політичними переконаннями. Це визначення ґрунтується на Конвенції про статус біженців (Женевська конвенція). До суворих негативних впливів належать, зокрема, загроза життю, здоров'ю чи свободі, а також дії, що здійснюють нестерпний психічний тиск. Також беруться до уваги причини, які спонукають до втечі саме жінок. Женевська конвенція про біженців також передбачає, що ніхто не може бути депортований до держави, у якій він буде зазнавати вищезгаданої загрози.

Правова база

Правовий статус біженців визначається Женевською конвенцією про біженців. На національному рівні це регулюється Законом про притулок (ст. 58-62 AsylG). Відповідний закон можна знайти за посиланням: www.admin.ch/ch/d/sr/c142_20.html

Посвідчення особи іноземця

Визнані біженці мають право на отримання дозволу на проживання в кантоні, у якому вони знаходяться на законних підставах (посвідчення особи іноземця В). Він видається на один рік, але зазвичай продовжується доти, доки підстави визнання біженцем зберігаються. Після десяти років проживання у Швейцарії може бути виданий безстроковий дозвіл на поселення (посвідчення особи іноземця С), якщо дотримані критерії інтеграції та немає підстав для його скасування. Якщо інтеграція проходить успішно й особа добре спілкується національною мовою, якою розмовляють у місці її проживання, заяву на отримання безстрокового дозволу на поселення можна подати вже через п'ять років.

Тимчасово прийняті біженці

— посвідчення особи F

F

Тимчасово прийнятий біженець - це особа, яка виконує умови для визнання біженцем, але якій не надано притулок через причини, які не дають можливості отримати притулок. Це відбувається в тому випадку, якщо людина стає біженцем лише після виїзду з батьківщини або країни походження чи через свою поведінку після виїзду з країни. Біженці, яким відмовлено в наданні притулку, приймаються на тимчасовій основі.

Правова база

Правовий статус тимчасово прийнятих біженців визначається Женевською конвенцією про біженців. Тимчасове прийняття регулюється Федеральним законом про іноземних громадян та інтеграцію (ст. 83-88a AIG).

Відповідний закон можна знайти за посиланням:
www.admin.ch/ch/d/sr/c142_20.html

Посвідчення особи іноземця

Тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи одержують посвідчення особи F. Воно видається максимум на дванадцять місяців і може бути продовжене кантоном проживання ще на дванадцять місяців. Після п'яти років проживання у Швейцарії тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи можуть подати заяву на отримання дозволу на проживання (посвідчення особи іноземця B). При розгляді заяви влада бере до уваги інтеграцію, сімейні обставини та обґрунтованість повернення до країни походження.

Тимчасово прийняті особи — посвідчення особи F

F

Тимчасово прийнятими особами є особи, чиє клопотання про надання притулку було відхилено, але їх висилка не може бути здійснена з таких причин: виконання рішення про висилку **неможливе** (наприклад, якщо немає можливості отримати проїзні документи), **неприпустиме** (якщо виконання порушує положення міжнародного права) або **невиправдане** (наприклад, через війну або панування насильства в країні походження).

Правова база

Правовий статус тимчасово прийнятих осіб регулюється Федеральним законом про іноземних громадян та інтеграцію (ст. 83-88a AIG).

Відповідний закон можна знайти за посиланням:
www.admin.ch/ch/d/sr/c142_20.html

5

Посвідчення особи іноземця

Тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи одержують посвідчення особи F. Воно видається максимум на дванадцять місяців і може бути продовжене кантоном проживання ще на дванадцять місяців. Після п'яти років проживання у Швейцарії тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи можуть подати заяву на отримання дозволу на проживання (посвідчення особи іноземця B). При розгляді заяви влада бере до уваги інтеграцію, сімейні обставини та обґрунтованість повернення до країни походження.

Проживання

В
F
F

Визнані біженці, тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи розподіляються за кантонами під час або після завершення процедури надання притулку. Ви залишаєтеся проживати в цьому кантоні також після ухвалення рішення про надання притулку. У межах кантону, до якого ви розподілені, можете вільно вибирати місце проживання. Для тимчасового прийнятих осіб, що отримують соціальну допомогу, кантональні органи влади можуть визначати місце проживання або житло. Ви повинні повідомити свою адресу проживання до компетентного кантонального органу. Посвідчення особи іноземця дійсне лише в тому кантоні, у який ви були розподілені.

**Корисні відомості для квартиронаймачів 16 мовами:
[www.bwo.admin.ch/bwo/de/home/wie-wir-wohnen/
infoblatt-wohnen/infoblatt.html](http://www.bwo.admin.ch/bwo/de/home/wie-wir-wohnen/infoblatt-wohnen/infoblatt.html)**

**Швейцарська асоціація квартиронаймачів:
www.mieterverband.ch**

Зміна кантону

B

Визнані біженці можуть звернутися з проханням про зміну кантону до міграційної служби того кантону, куди вони хочуть переїхати. Як правило, заява затверджується, якщо заявник не перебуває у постійній залежності від соціальної допомоги або немає іншої причини для відкликання згідно із законом про іноземців.

F

Тимчасово прийняті біженці можуть подати заяву про зміну кантону. Заява зазвичай схвалюється, якщо заявник не перебуває в постійній залежності від соціальної допомоги або немає іншої причини для відкликання згідно із законом про іноземців. Заява про зміну кантону має бути подана безпосередньо в Державний секретаріат з питань міграції SEM.

F

Тимчасово прийняті особи можуть подати заяву про зміну кантону. Заява має бути подана безпосередньо в SEM. SEM заслуховує кантони, яких це стосується, та приймає рішення. Заяви затверджуються, якщо є право на возз'єднання сім'ї або обидва кантони погоджуються із такою зміною.

Поїздки за кордон

В
F

Визнані біженці та тимчасово прийняті біженці можуть подати заяву на отримання проїзного документа для біженців до міграційної служби кантону проживання, з яким вони можуть виїжджати за кордон та повертатися до Швейцарії. Вони мають особисто з'явитися в управління міграційних служб. Проїзний документ видається Державним секретаріатом з питань міграції SEM і зазвичай дійсний протягом п'яти років.

Увага: Проїзний документ для біженців не дає права на в'їзд до країни походження. Якщо визнаний біженець або тимчасово допущений біженець вирушає до батьківщини або країни свого походження, статус біженця може бути анульований.

Також слід зазначити, що проїзний документ для біженців не дає автоматичного права на в'їзд до інших держав. Як правило, в'їзд до країн Шенгенської зони з туристичною метою можливий без візи на строк до трьох місяців. Для в'їзду в інші держави за певних обставин потрібно буде отримати візу. Будь ласка, проконсультуйтеся з органами влади держави, до якої ви хочете поїхати.

F

Тимчасово прийняті особи не можуть вільно здійснювати поїздки. Їхні паспорти повинні бути здані на зберігання в Державний секретаріат з питань міграції SEM. В обґрунтованих випадках (наприклад, у разі тяжкої хвороби або смерті членів сім'ї) ви можете особисто звернутися до кантональної міграційної служби та подати заяву на отримання візи. Якщо ви не маєте можливості отримати закордонний паспорт вашої батьківщини, ви можете подати заяву на отримання проїзного документа іноземної особи, який дозволить вам подорожувати. Його можна використовувати лише для дозволеної подорожі.

В

Возз'єднання сім'ї та надання притулку сім'ї

Визнані біженці можуть перевезти до Швейцарії членів своєї сім'ї (подружжя, зареєстрованих партнерів та дітей віком до 18 років) з метою возз'єднання сім'ї. Вони також визнаються біженцями й отримують притулок за умови, що сімейне співтовариство існувало й до втечі, і якщо ніякі особливі обставини не суперечать цьому. Діти визнаних біженців, що народилися у Швейцарії, не набувають автоматично статусу визнаного біженця. Тому, щоб дитину також визнали біженцем, заява має бути подана в SEM якнайшвидше після народження дитини.

FF

Тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи можуть подати заяву на возз'єднання сім'ї до кантональних міграційних органів не раніше ніж через три роки після отримання тимчасового прийняття. Воз'єднатись із сім'єю мають право тільки подружжя, зареєстровані партнери і неодружені діти віком до 18 років. Щоб мати право на возз'єднання сім'ї, сім'я повинна жити разом в одному сімейному господарстві, мати відповідне житло, не залежати від соціальної допомоги та спілкуватися державною мовою, якою розмовляють за їх місцем проживання. Якщо вимоги щодо термінів, у які дозволено подавати заяву на возз'єднання сім'ї були дотримані, вона має бути подана протягом наступних п'яти років. Заява про возз'єднання з дітьми, старшими дванадцяти років, має бути подана протягом наступних дванадцяти місяців.

Інтеграція

В
F
F

Ті, хто проживає в Швейцарії протягом тривалого часу, повинні якнайшвидше і якомога стабільніше інтегруватися. Для цього важливо, щоб ви самі здобували інформацію себе та докладали зусиль для вивчення місцевої мови, шукали роботу та брали участь у громадському житті. Швейцарія підтримує процес інтеграції за допомогою програм та проєктів і прагне забезпечити рівні для всіх можливості. Метою інтеграції є співіснування місцевого населення та тих, хто прибув з інших країн, на основі цінностей Федеральної конституції, взаємної поваги та толерантності.

Докладніше про інтеграційну політику Швейцарії:
www.integrationsagenda.ch
www.sem.admin.ch/bfm/de/home/themen/integration.html

Сприяння інтеграції

В
F
F

Численні державні та приватні організації пропонують курси та програми для підтримки визнаних біженців, тимчасово прийнятих біженців та тимчасово прийнятих осіб у процесі їх інтеграції у Швейцарії. Проконсультуйтеся та скористайтесь пропозиціями! Необхідну інформацію можна отримати в компетентних центрах з інтеграції або кантональних інтеграційних бюро.

Додаткова інформація про сприяння інтеграції:
www.sem.admin.ch/bfm/de/home/themen/integration/foerderung.html

Контактні центри з інтеграції в кантонах та містах:
www.sem.admin.ch/sem/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/kantonale_ansprechstellen.html

Інформація про кантональні програми інтеграції (KIP):
www.kip-pic.ch/de

Школа та освіта

B
F
F

Діти визнаних біженців, тимчасово прийнятих біженців та тимчасово прийнятих осіб ходять до школи, як і решта дітей, які проживають у Швейцарії. Обов'язкова шкільна освіта, включаючи дитячий садок, триває одинадцять навчальних років і починається з чотирирічного віку. Після цього вони можуть пройти професійне навчання на підприємстві відповідно до своїх здібностей або відвідувати середню професійну школу, а потім, можливо, і вищий навчальний заклад.

Додаткова інформація на тему шкільного та професійного навчання:

www.ch.ch/private/00060/00062/index.html?lang=de
www.berufsbildung.ch

Подальша освіта

11

B
F
F

Швейцарський ринок праці висуває високі вимоги до фахівців, наприклад, стосовно мовних та технічних навичок. Часто кваліфікація іноземців не відповідає вимогам ринку праці, або кваліфікація, отримана ними за кордоном, не визнається у Швейцарії. Мовні курси, подальша освіта або інші пропозиції допоможуть вам знайти доступ до робочого середовища. Необхідну інформацію та консультації можна отримати у компетентних центрах з інтеграції та Кантональних бюро профорієнтації.

Адреси консультаційних служб з питань кар'єри, навчання та профорієнтації у кантонах:
www.berufsberatung.ch/dyn/show/8242

Робота

Робота та економічна незалежність є важливими факторами для інтеграції в суспільство. Скористайтеся пропозиціями, що полегшують процес входження в трудове життя, та отримайте консультацію у відповідних відомствах. Ви маєте активно шукати роботу й можете працювати в будь-якій точці Швейцарії. За певних умов вам дозволено працювати за межами кантону проживання, при цьому потрібно повертатися на вихідні у кантон прожитвання. До початку трудових відносин роботодавець повинен повідомити про це кантональне відомство за місцем роботи. Також необхідно повідомляти про звільнення та зміну місця роботи. Це повідомлення має на меті, крім іншого, захистити працівників запобігти нижчій оплаті вашої праці, порівняно з іншими працівниками. Також потрібно взяти до уваги правила, що стосуються зміни кантону (див. стор. 7).

Усе стосовно питань трудової діяльності та пошуку роботи:
www.treffpunkt-arbeit.ch

Інформація для працівників:
www.ch.ch/private/00054/00055/index.html?lang=de

Охорона здоров'я

Швейцарія пропонує належне медичне обслуговування. Дізнайтеся, як ви та ваша сім'я можете вести здоровий спосіб життя та які медичні послуги надаються. Кожен житель Швейцарії зобов'язаний укласти договір базового страхування із однією з медичних страхових компаній. Як і в інших сферах повсякденного життя, у галузі охорони здоров'я також важливо, щоб ви могли якомога краще самостійно здобувати інформацію й спілкуватися однією з національних мов.

З метою профілактики та лікування фізичних та психічних розладів Федеральне управління охорони здоров'я надає вичерпну інформацію різними мовами: www.migesplus.ch.

**Швейцарський Червоний Хрест SRK пропонує медичну та психотерапевтичну допомогу та консультації для жертв тортур та війни, а також їхнім родичам у Берні, Цюриху, Женеві та Лозанні.
www.redcross.ch/de/organization/ambulatorium-fuer-folter-und-war-victims/help-for-traumatised-people**

**Центр психотравматології GRAVITA в Санкт-Галлен пропонує жертвам тортур та війни, а також їхнім родичам медичну та психотерапевтичну допомогу та консультації:
www.gravita.ch/angebot/.**

Соціальне страхування

Швейцарія має добре розвинену мережу систем соціального страхування. Виплати окремих видів соціального страхування фінансуються переважно за допомогою внесків із прибутків. Як визнаний біженець, тимчасово прийнятий біженець і тимчасово прийнята особа, ви зобов'язані сплачувати внески та маєте право на допомогу так само, як і громадяни Швейцарії. Програми соціального страхування пропонують застрахованим особам захист від ризиків, з фінансовими наслідками яких вони не можуть впоратися самотійно (наприклад, у разі безробіття чи інвалідності). Крім того, передбачено пенсію для людей похилого віку. Пенсія також може виплачуватись у разі смерті чоловіка чи батьків (для неповнолітніх). Роботодавці страхують працівників від нещасних випадків та професійних захворювань.

Докладніше про соціальне страхування:

www.bsv.admin.ch/bsv/de/home/sozialversicherungen/ueberblick.html

Про страхування при безробітті:

www.treffpunkt-arbeit.ch/arbeitslos/erste_schritte/

Інші види страхування:

www.ch.ch/private/00029/00039/index.html?lang=de

Податки

Визнані біженці, тимчасово прийняті біженці та тимчасово прийняті особи повинні сплачувати податки у Швейцарії. Оподаткування відбувається з джерела доходів, тобто сума податку стягується безпосередньо з їхньої заробітної плати (ст. 83-110 Федерального закону про прямий федеральний податок). Розмір податку може бути неоднаковим у різних кантонах.

B
F
F

Соціальна допомога

Соціальна допомога фінансується із податкових коштів. Розмір виплат соціальної допомоги може бути неоднаковою в різних катонах. Однак у більшості кантонів для розрахунку внесків застосовуються нормативи, встановлені Швейцарською конференцією із соціального забезпечення (SKOS). Це забезпечує справедливу та ефективну соціальну допомогу у Швейцарії.

B
F

Визнані біженці та тимчасово прийняті біженці мають ті самі права на соціальну допомогу, що й громадяни Швейцарії, якщо вони не в змозі забезпечити себе матеріально.

F

Право тимчасово прийнятих осіб на отримання соціальної допомоги регулюється на кантональному рівні. Загалом, розмір соціальної допомоги для тимчасово прийнятих осіб менший, ніж для визнаних біженців та тимчасово прийнятих біженців.

**Додаткова інформація за такою адресою:
www.skos.ch/sozialhilfe/haeufig-gestellte-fragen**

Від усіх працездатних осіб очікується, що вони стануть незалежними від соціальної допомоги та зможуть забезпечувати себе та свої сім'ї.

Важливі адреси

Кантональні органи влади з питань міграції та ринку праці:
[www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/
kantonale_behoerden/adressen_kantone_und.html](http://www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/adressen_kantone_und.html)

Кантональні органи влади з питань отримання громадянства:
[www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/
kantonale_behoerden/kantonale_einbuengerungsbehörden.html](http://www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/kantonale_einbuengerungsbehörden.html)

Кантональні органи влади з проведення реєстраційних процедур:
[www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/
kantonale_behoerden/Adressen_Meldeverfahren.html](http://www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/kantonale_behoerden/Adressen_Meldeverfahren.html)

Консультаційні центри з питань інтеграції в кантонах та містах:
[www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/
cantonal_authorities/cantonal_contact_points.html](http://www.sem.admin.ch/bfm/de/home/ueberuns/kontakt/cantonal_authorities/cantonal_contact_points.html)

Інші корисні посилання

Швейцарські органи влад в режимі онлайн:
www.ch.ch

16

Державний секретаріат з питань міграції SEM:
www.sem.admin.ch

Федеральна комісія з питань міграції ЕКМ:
www.ekm.admin.ch

Вихідні дані

Видавець	Staatssekretariat für Migration SEM Quellenweg 6, CH–3003 Bern Wabern
Редакція	Information und Kommunikation, SEM
Дизайн	meierkolb, Luzern
Фотозйомка	Fabian Biasio, Luzern
Джерело	BBL, Vertrieb Bundespublikationen CH–3003 Bern www.bundespublikationen.admin.ch

Ця брошура доступна в електронному вигляді такими мовами: німецька, французька, італійська, англійська, арабська, тигриня, курдська, тибетська, фарсі, тамільська, сомалійська, сербська/хорватська/боснійська, українська.

www.sem.admin.ch/info-integration